

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“

2020 M. ATITIKTIES PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

2012 m. birželio 18 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, VERT)) nutarimu Nr. O3-149 patvirtino Reikalavimus gamtinių dujų skirstymo ir laikymo sistemos operatoriaus rengiamai atitikties programai, taip pat Taryba 2013 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr. O3-694 patvirtino Reikalavimus elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai (toliau – Reikalavimai).

Vadovaujantis patvirtintais Reikalavimais, 2013 m. liepos 3 d. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (tuo metu – AB „Lietuvos dujos“) generalinis direktorius įsakymu Nr. 1-59 patvirtino gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriaus atitikties programą, taip pat 2014 m. balandžio 30 d. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (tuo metu – AB LESTO) generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 103 patvirtino elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus atitikties programą (toliau – Programos), kurios buvo pateiktos Tarybai.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) veikia kaip elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius, todėl 2021 m. balandžio 16 d. ESO generalinio direktoriaus sprendimu Nr. 21ITA-47 buvo patvirtinta nauja, vieninga ESO atitikties programa, kuri 2021 m. balandžio 21 d. buvo pateikta Tarybai. Atitikties programos tikslas - užtikrinti elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemos naudotojų nediskriminavimą, sudarant vienodas nediskriminacines prielaidas elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų sistemos bei pasinaudojimo elektros energijos skirstomaisiais tinklais ir gamtinių dujų skirstymo sistema sąlygas.

Patvirtintuose Reikalavimuose ir ESO atitikties programoje nustatyta, kad skirstomųjų tinklų (sistemos) operatorius kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengia ir viešai, kiek tai nėra susiję su konfidencialia skirstomųjų tinklų (sistemos) operatoriaus informacija ar dokumentais, paskelbia bei pateikia Tarybai metinę atitikties programos ataskaitą, kurioje nurodo taikytas priemones. Vykdamas teisės aktų reikalavimus bei laikantis nustatyto termino, teikiama informacija apie Programoje numatytų priemonių taikymą 2020 m.

1. PROGRAMOJE NAUDOJAMI TERMINAI IR SUTRUMPINIMAI

Bendrovė, ESO, Operatorius	AB „Energijos skirstymo operatorius“
AIEI	Lietuvos Respublikos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas
EI	Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas
EEI	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas
EE Įkainių nustatymo metodika	2011 m. liepos 29 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-235 patvirtinta Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodika (su vėlesniais pakeitimais)
EE Reguluojamų kainų metodika	2015 m. sausio 15 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-3 patvirtinta Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika (su vėlesniais pakeitimais)
GDĮ	Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas
GD Reguluojamų kainų metodika	2013 m. rugsėjo 13 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-367 patvirtinta Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika (su vėlesniais pakeitimais)
GD Prijungimo aprašas	2012 m. gruodžio 11 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-261 patvirtintas Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašas (su vėlesniais pakeitimais)
Taryba, VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba

Priemonių įgyvendinimo ir rodiklių stebėsenos būklė	
●	Priemonė įgyvendinta / laikomasi nustatyto rodiklio
●	Priemonė neįgyvendinta / nesilaikoma nustatyto rodiklio

2. PRIEMONĖS, SKIRTOS IŠVENGTI DISKRIMINACINIO ELGESIO ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTOMŲJŲ TINKLŲ IR GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SISTEMOS NAUDOTOJŲ ATŽVILGIU

2.1. Tinklų (sistemos) naudotojams paslaugos turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję tinklų (sistemos) naudotojams nustatomi įpareigojimai – aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

2.1.1. Elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugos tinklų (sistemos) naudotojams teikiamos objektyviomis, nediskriminuojančiomis sąlygomis, atsižvelgiant į technines skirstomųjų tinklų ir (ar) sistemų galimybes. Atsisakymas suteikti elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugą esamiems ir potencialiems tinklų (sistemos) naudotojams gali būti pagrįstas tik techninio pobūdžio kriterijais.

2020 m. ESO neatsakė suteikti elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugą esamiems ir potencialiems tinklų (sistemos) naudotojams.

Stebimi rodikliai:	2020 m. faktas	Būklė
Elektros energijos persiuntimas Atsisakymas suteikti elektros energijos persiuntimo paslaugą. Atsisakymas gali būti pagrįstas tik techninio pobūdžio kriterijais.	0	●
Gamtinių dujų skirstymas Atsisakymas suteikti gamtinių dujų skirstymo paslaugą. Atsisakymas gali būti pagrįstas tik techninio pobūdžio kriterijais.	0	●

2.1.2. Elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojams elektros energijos persiuntimo paslauga teikiama taikant standartines, su Taryba suderintas Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių sąlygas, nediskriminuojant elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis yra viešoji sutartis. Sutarties Bendrosios sąlygos yra tipinės, su Taryba suderinta Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●

2.1.3. Gamtinių dujų sistemos naudotojams gamtinių dujų skirstymo paslauga teikiama nediskriminuojant gamtinių dujų sistemos naudotojų, laikantis su Taryba suderintų Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklių nuostatų, kurios yra privalomos Operatoriui ir visiems sistemos naudotojams, ir yra neatskiriama Gamtinių dujų skirstymo paslaugos teikimo sutarčių dalis.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Gamtinių dujų skirstymo paslaugos teikimo sutartis yra viešoji sutartis. Gamtinių dujų skirstymo paslaugos teikimo sutartis ir su Taryba suderintos Naudojimosi AB „Energijos	●

skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklės skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt.

- 2.1.4.** Operatorius sudaro tinkamas ir pakankamas sąlygas vartotojų prieigai prie informacijos ir duomenų apie Operatoriaus teikiamas infrastruktūros paslaugas bei mokėjimus už vartotojams suteiktas infrastruktūros (elektros energijos ar gamtinių dujų prijungimas, elektros energijos persiuntimas, gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros energijos tiekimas ir pan.) paslaugas.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<p>✓ Operatorius valdo savarankišką savitarnos svetainę (www.eso.lt/savitarna), skirtą infrastruktūros paslaugų užsakymui ir teikimui, sutarčių valdymui, taip pat informacijai ir duomenims bei mokėjimams apie klientams suteiktas infrastruktūros (elektros energijos ar gamtinių dujų prijungimo, galios didinimo/mažinimo ir kitas Operatoriaus teikiamas paslaugas) / elektros energijos persiuntimo, gamtinių dujų skirstymo ir garantinio elektros energijos tiekimo paslaugas pateikti.</p> <p>Gyventojai ir verslo klientai ESO savitarnos svetainėje gali deklaruoti elektros skaitiklio rodmenis, matyti elektros suvartojimo istoriją, atsiskaityti už ESO paslaugas, užsakyti ESO paslaugas bei naudotis kitais savitarnos svetainės funkcionalumais.</p>	●
<p>✓ ESO savitarnos svetainė (www.eso.lt/savitarna) jos naudotojai gali naudotis savitarnos svetainės taisyklėse numatytais atvejais bei apimtimi, laikantis nustatytos tvarkos, kuri viešai skelbiama Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt.</p>	●
<p>✓ Prieiga prie Operatoriaus valdomos savitarnos svetainės suteikiama visiems klientams, fiziniams ir juridiniams asmenims, užsiregistravusiems savitarnos svetainėje.</p>	●
<p>✓ Spręsdamas su skirstomųjų tinklų (sistemos) infrastruktūra, infrastruktūros paslaugomis, infrastruktūros paslaugų užsakymu susijusius klausimus (elektros energijos ar dujų prijungimo, galios didinimo/mažinimo, elektros energijos persiuntimas, gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros energijos tiekimas ir pan.), Operatorius visus klientus, fizinius ir juridinius asmenis taip pat aptarnauja ir Operatoriaus nemokamu trumpuoju telefonu numeriu 1852 / kitais nuotoliniais aptarnavimo kanalais.</p>	●

- 2.1.5.** Operatorius, atskleisdamas informaciją tinklų (sistemos) naudotojams ir elektros energijos bei gamtinių dujų rinkos dalyviams užtikrina, kad informacija atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems tinklų (sistemos) naudotojams ir elektros energijos bei gamtinių dujų rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<p>✓ ESO darbuotojai, atskleisdami informaciją tinklų (sistemos) naudotojams ir elektros energijos bei gamtinių dujų rinkos dalyviams, veikia išimtinai ESO vardu bei interesais, išlieka nepriklausomi bei nešališki ir užtikrina, kad informacija atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems tinklų (sistemos) naudotojams ir elektros energijos bei gamtinių dujų rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis.</p>	●

- 2.1.6.** Elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimas tinklų (sistemos) naudotojams gali būti nutrauktas arba apribotas teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka. Apie elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo nutraukimą arba apribojimą tinklų (sistemos) naudotojai informuojami teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

Siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojantį tinklų (sistemos) naudotojų informavimą apie planuojamus aprūpinimo elektros energija nutraukimus ar apribojimus, 2020 m. tinklų (sistemos) naudotojai buvo informuojami automatinė SMS žinute ar elektroniniu laišku (pagal tinklų (sistemos) naudotojo deklaruotus kontaktinius duomenis). Daugiau informacijos apie tinklų (sistemos) naudotojų informavimą pateikta šios ataskaitos 5.3 p.

Bendrovė tinklų (sistemos) naudotojams pranešimus apie elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo nutraukimą arba apribojimą siunčia ne tik planinio elektros energijos persiuntimo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo nutraukimą arba

apribojimo atveju. 2021 m. planuojama pradėti stebėti, ar ir kiti Bendrovės tinklų (sistemos) naudotojams siunčiami pranešimai tinklų (sistemos) naudotojams siunčiami laikantis teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų.

- 2.1.7.** Operatorius užtikrina efektyvų skirstomųjų tinklų (sistemos) gedimų šalinimą. Šalinant skirstomųjų tinklų (sistemos) gedimus, vertinami skirstomųjų tinklų (sistemos) gedimo mastai, gedimo paveiktų tinklo (sistemos) naudotojų skaičius, prieiga prie pažeistų tinklų (sistemos) bei kiti objektyvūs kriterijai.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bendrovės Generalinio direktoriaus 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 201TA-30 patvirtintas AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2020 m. ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas, kuriame nustatytos priemonės skirstomųjų tinklų (sistemos) gedimų prevencijai ir operatyvesniam gresiančių ir susidariusių ekstremalių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimui ir koordinavimui. 	●

- 2.1.8.** Investicijos į elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemos plėtrą, atnaujinimą ir modernizavimą yra derinamos su Taryba ir atliekamos laikantis Operatoriaus parengto ir viešai skelbiamo 10 metų skirstomųjų tinklų plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų plano (toliau – Investicijų planas). Rengiant Investicijų planą vertinamos elektros energijos ir gamtinių dujų vartojimo tendencijos, elektros ir dujų tinklo patikimumas, leistinas įrangos aptarnavimo amžius ir kiti kriterijai. Rengdamas Investicijų planą Operatorius viešai konsultuojasi su kompetentingomis valstybės institucijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Operatorius atlieka viešas konsultacijas dėl Investicijų plano. Investicinis planas ateinančių 10-ies metų laikotarpiui yra atnaujinamas kasmet. 2020-2029 m. Investiciniame plane nėra numatytų reikšmingų ESO veiklos ar strateginių pokyčių: koncentruojamasi į dvi pagrindines investicines programas, atitinkančias ESO strategijos ir veiklos prioritetus: skirstomojo tinklo patikimumą ir efektyvumą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtis. 2020 m. liepos 1 d. ESO konsultacijoms su visuomene pateikė parengtą 2020-2029 m. ESO Investicijų plano projektą (projektas konsultacijoms buvo pateiktas ESO interneto svetainėje). 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Operatoriaus planuojamos investicijos į elektros energijos skirstomuosius tinklus ir dujų skirstymo sistemas skelbiamos Operatoriaus interneto svetainėje. 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektros tinklo planuojamų valdymo sistemų, pastočių, elektrinių linijų investicinių projektų žemėlapis skelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje. 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rekonstruojamų gamtinių dujų sistemų žemėlapis skelbiamas Operatoriaus interneto svetainėje. 	●

- 2.1.9.** Operatorius užtikrina kokybišką elektros energijos persiuntimo ir gamtinių dujų skirstymo paslaugą, laikosi Tarybos nustatytų elektros energijos persiuntimo ir gamtinių dujų skirstymo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų.

Elektros energijos persiuntimas

Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI_{EE}) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. vienam klientui siekė 207,67 minutes ir, lyginant su nustatytu VERT, buvo didesnis 155,55 minutės. Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI_{EE}) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. siekė 1,34 karto – 0,62 karto daugiau lyginant su nustatytu VERT rodikliu.

Esminę įtaką tokiam reikšmingam rodiklių nuokrypiui turėjo 2020 m. kovo 12–13 dienomis pasiautusi vėtra „Laura“, kurios SAIDI sudarė 127,2 minutes (61% viso ataskaitinio laikotarpio SAIDI_{EE} rodiklio reikšmės) ir atitinkamai SAIFI – 0,22 karto (16% viso ataskaitinio laikotarpio SAIFI_{EE} rodiklio reikšmės).

Gamtinių dujų skirstymas

Vidutinė neplanuotų dujų energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI_{GD}) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. vienam klientui siekė 1,61 minutes ir, lyginant su nustatytu VERT, buvo didesnis 1,265 minutės. Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI_{GD}) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. siekė 0,01 karto. Pagrindinė šių rodiklių pablogėjimo priežastis yra dėl trečiųjų šalių dujotiekių pažeidimų įvykę tiekimo sutrikimai, tarp kurių didžiausias 2020-11-25 įvykęs gaisras Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r., kuris įvyko dėl išgarinimo ir pateikimo į sistemą darbus organizavusių bei juos vykdžiusių asmenų veiklos, ir buvo atjungti 732 klientai.

- 2.1.10.** visiems prie Operatoriaus tinklų prijungtiems vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo tiekėjo, ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją, nutraukė veiklą arba elektros energijos pirkimo – pardavimo sutartį užtikrinamas garantinis elektros energijos tiekimas taikant vienodas garantinio tiekimo sąlygas. Už suteiktą garantinio elektros energijos tiekimo paslaugą vartotojas atsiskaito su Operatoriumi teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuotomis ir/ar viešai paskelbtomis kainomis bei tarifais.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<p>✓ Garantinio elektros energijos tiekimo sąlygas reglamentuoja EEJ. 2020 m. ESO visiems prie Operatoriaus tinklų prijungtiems vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo tiekėjo, ar kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdė prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją, nutraukė veiklą arba elektros energijos pirkimo – pardavimo sutartį užtikrino garantinį elektros energijos tiekimą taikant vienodas garantinio tiekimo sąlygas. Už suteiktą garantinio elektros energijos tiekimo paslaugą vartotojai atsiskaito su Operatoriumi teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuotomis ir/ar viešai paskelbtomis kainomis bei tarifais. Informacija apie elektros energijos garantinį tiekimą, garantinio elektros energijos tiekimo užtikrinimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sąlygos skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt.</p>	●

- 2.1.11.** prie Operatoriaus tinklų prijungtiems pažeidžiamiems vartotojams, kai jų pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti gamtines dujas su vartotojais sutartomis sąlygomis arba kai tiekimo įmonei leidimo verstis tiekimo veikla galiojimas yra sustabdomas arba panaikinamas užtikrinamas garantinis gamtinių dujų tiekimas taikant vienodas garantinio tiekimo sąlygas. Už suteiktą garantinio tiekimo paslaugą vartotojas atsiskaito su Operatoriumi teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuotomis ir/ar viešai paskelbtomis kainomis bei tarifais.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<p>✓ Garantinio gamtinių dujų tiekimo sąlygas reglamentuoja GDJ. 2020 m. Operatorius neteikė garantinio gamtinių dujų tiekimo paslaugos.</p>	●

- 2.2. Tinklų (sistemos) naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškia paslaugų kainodarą, ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki paslaugų kainų kainos ir paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimo raštu sutartyse numatytais būdais (elektroniniu paštu, paskelbti savitarnos svetainėje, trumposiomis žinutėmis (SMS) ar kitu sutartyje nustatytu informacijos teikimo būdu) informuojant tinklų (sistemos) naudotojus apie numatomas paslaugų kainos ir paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, nesudarant prielaidų tinklų (sistemos) naudotojų diskriminacijai. Informacija apie Operatoriaus taikomas paslaugų kainas ir paslaugų kainų pasikeitimus skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje.**

- 2.2.1.** elektros energijos tinklų ir (ar) gamtinių dujų sistemos naudotojams taikomos Tarybos patvirtintos elektros energijos persiuntimo, gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainos, gaminančių vartotojų atsiskaitymo būdai ir kainos, kurios yra apskaičiuotos laikantis teisės aktų reikalavimų bei nediskriminuojant vartotojų.

Vadovaujantis EĮ 8 str. 1 dalimi, EEĮ 9 str. 2 dalimi, GDĮ 7 str. 1 dalimi energetikos srityje veikiančių subjektų veiklą reguliuoja ir valstybinę energetikos priežiūrą bei kontrolę atlieka Taryba.

Elektros energijos persiuntimo paslaugos

Remiantis EEĮ 67 str. nuostatomis, elektros energetikos sektoriuje nustatydamas viršutines paslaugų kainų ribas Taryba reguliuoja elektros energijos skirstymo paslaugų kainas. Elektros energijos skirstymo paslaugų kainodarą reglamentuoja EEĮ, EE Reguluojamų kainų metodika bei kiti teisės aktai.

EEĮ 67 str. 2 d. nustatyta, kad konkrečias skirstymo paslaugų kainas nustato ir keičia paslaugos teikėjas. Vadovaujantis EEĮ 69 str. 7 d. Tarybai nustačius viršutines kainų ribas: 1) paslaugų teikėjai turi teisę diferencijuoti paslaugos kainas pagal objektyvius požymius; 2) paslaugų teikėjai, diferencijuodami kainas, privalo laikytis nediskriminavimo principo ir tinkamai atsižvelgti į energijos vartojimo efektyvumo didinimo principą; 3) skirstymo paslaugos kaina visais atvejais, išskyrus viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos dalį, gali būti diferencijuojama į galios ir elektros energijos dedamąsias; 4) paslaugų kainos taip pat gali būti diferencijuojamos pagal elektros energijos vartojimo laiką, realų valandinį elektros energijos vartojimą, taikant su vartojimo perkėlimu iš piko meto susijusias nuolaidas ir kitaip sudarant sąlygas reaguoti į elektros energijos paklausą; 5) paslaugų teikėjai nustato kainų diferencijavimo tvarką, kurios aprašą tvirtina Taryba. EE Reguluojamų kainų metodikos 118 p. taip pat nustatyta, kad konkrečias reguliuojamų paslaugų kainas, neviršijančias Tarybos nustatytų kainų ribų, apskaičiuoja reguliuojamų paslaugų teikėjai. Konkrečios reguliuojamų paslaugų kainos ir tarifai kartu su kainų ir tarifų taikymo tvarkomis ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų ir tarifų įsigaliojimo teikiamos Tarybai. Taryba, patikrinusi ESO nustatytas elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas, ir nustačiusi jog elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos apskaičiuotos laikantis teisės aktų reikalavimų bei nediskriminuoja vartotojų, priima sprendimą dėl kainų patvirtinimo.

Vykdamas aukščiau nurodytų teisės aktų reikalavimus ESO vadovavosi 2017 m. gruodžio 20 d. Bendrovės Valdybos sprendimu (posėdžio protokolo Nr. 24) patvirtinta Elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų diferencijavimo metodika, kurioje yra numatyti elektros energijos persiuntimo kainų diferencijavimo principai. Kainos diferencijuojamos laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp sistemos naudotojų ar jų grupių bei remiantis susidarančiomis sąnaudomis ir neviršijant Tarybos nustatyto elektros energijos skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos.

Nustatant elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas 2020 m. vartotojams buvo siekiama didinti naudojimosi elektros energijos sistema efektyvumą, geresnio elektros tinklų pajėgumo išnaudojimo, pagrįsto skirstomųjų tinklų patikimumo poreikių, taip pat dėl vartojimo grafiko lyginimo, perkeltant kainai elastingą elektros energijos vartojimo dalį iš didžiausio suvartojimo elektros sistemos valandų į mažesnio apkrautumo laikotarpius. Išdiferencijuota šių paslaugų elektros energijos kaina visiems vartotojams ar jų grupėms taikoma vienodomis sąlygomis, remiantis galiojančių teisės aktų reikalavimais. Elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos diferencijuojamos pagal nustatytas elektros energijos vartotojų grupes, tinklus (tinklų įtampą) prie kurių prijungtas vartotojas, leistinosios naudoti galios dydį ir tos galios išnaudojimo efektyvumą, patikimumo kategoriją, elektros energijos suvartojimo kiekį bei vartojimo laikotarpį. Skiriamos trys elektros energijos vartotojų grupės: I grupė (buitiniai vartotojai), II grupė (nebuitiniai vartotojai, kurių objekto leistinoji naudoti galia yra 30 kW ir mažiau) ir III grupė (nebuitiniai vartotojai, kurių objekto leistinoji naudoti galia yra didesnė nei 30 kW).

ESO elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarka skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt.

Elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos 2020 m. buvo taikomos vienodomis sąlygomis visiems tinklų (sistemos) naudotojams, remiantis galiojančių teisės aktų reikalavimais.

Pažymėtina, kad 2020 m. Bendrovė negavo tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundų dėl diskriminacinio elgesio.

Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos

Remiantis EEĮ 9 str. ir 67 str. nuostatomis, AIEĮ 20¹ str., Taryba tvirtina elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodiką ir nustato elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantys vartotojai) naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą.

Tarybos 2015 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. O3-435 patvirtintoje Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikoje apibrėžti gaminančių vartotojų atsiskaitymo už naudojamą elektros tinklais atsiskaitymo būdai ir nustatyta, kad gaminančių vartotojų atsiskaitymo paslaugų kainos skaičiuojamos ir nustatomos naudojant skirstomųjų tinklų operatoriaus pateiktus duomenis. Skirstomųjų tinklų operatorius (ESO) atlieka gaminančių vartotojų į ESO eksploatuojamus elektros tinklus patiektos / iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekių apskaitą. Gaminančių vartotojų elektros energijos kiekių apskaitos principai visiems gaminančių vartotojų objektams ir visiems tiekėjams taikomi vienodomis sąlygomis, atsiskaitymui už suteiktas naudojimosi elektros tinklais taikant Tarybos nustatytas kainas.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos

Remiantis GDĮ 9 str. nuostatomis, gamtinių dujų sektoriuje nustatydamas viršutines paslaugų kainų ir (ar) pajamų ribas Taryba reguliuoja skirstymo paslaugų kainas. Gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainodarą reglamentuoja GDĮ, GD Reguluojamų kainų metodika bei kiti teisės aktai.

GDĮ 9 str. 13 d. yra numatyta, kad: 1) gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos neatsižvelgiant į gamtinių dujų transportavimo atstumą; 2) sistemos naudotojams gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos atsižvelgiant į tai, koks gamtinių dujų kiekis yra tiekiamas į gamtinių dujų pristatymo vietą per vieną metų laikotarpį; 3) buitiniams vartotojams skirstymo sistemų balansavimo paslauga teikiama gamtinių dujų įmonės lėšomis; 4) nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos ir diferencijuojamos pagal gamtinių dujų kiekį ir sistemos pajėgumus, o buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį; 5) gamtinių dujų kiekio ir sistemos pajėgumų diferencijavimo principai nustatomi kainų nustatymo metodikoje; 6) siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų grupių, reguliuojamos kainos ir jų diferencijavimo taisyklės skelbiamos viešai gamtinių dujų įmonių interneto svetainėse, o jų nustatymo principai privalo būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

GD Reguluojamų kainų metodikos 59 p. taip pat nustatyta, kad konkrečios kainos skaičiuojamos pagal gamtinių dujų įmonių kainų nustatymo metodikas, kurias parengia ir kartu su kainų skaičiavimo projektu ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo gamtinių dujų įmonės teikia Tarybai. Taryba, patikrinusi ESO nustatytas skirstymo kainas ir nustačiusi, jog skirstymo kainos apskaičiuotos pagal minėtų metodikų reikalavimus bei nediskriminuoja sistemos naudotojų ar jų grupių, priima sprendimą dėl kainų patvirtinimo.

Vykdamas aukščiau nurodytų teisės aktų reikalavimus, ESO vadovavosi 2018 m. lapkričio 9 d. ESO generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 282 patvirtinta ESO Gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymo metodika (toliau – Kainų nustatymo metodika), kurioje yra numatyti skirstymo kainų diferencijavimo principai. Gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp sistemos naudotojų ar jų grupių bei remiantis susidarantiomis sąnaudomis ir neviršijant Tarybos nustatyto gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos. Pagal Kainų nustatymo metodiką yra vykdomas kainų diferencijavimas Tarybos nustatytoms skirstymo kainų grupėms. Kainų nustatymo metodika viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

Konkrečioms sistemos naudotojų grupėms nustatytos gamtinių dujų skirstymo kainos 2020 m. visiems sistemos naudotojams buvo taikomos vienodomis sąlygomis, remiantis galiojančių teisės aktų reikalavimais.

Pažymėtina, kad 2020 m. Bendrovė negavo tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundų dėl diskriminacinio elgesio.

Tinklų (sistemos) naudotojų informavimas

Tinklų (sistemos) naudotojams aktuali informacija - elektros energijos persiuntimo ir gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainos bei jų taikymo tvarka / metodika, elektros energijos prijungimo sutarties bendrosios sąlygos, vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarka, prijungimo įkainių nustatymo metodika, elektros energijos ir gamtinių dujų deklaravimo, apskaitos ir apmokėjimo sąlygos ir garantinio tiekimo sąlygos ir kt., yra viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

Siekiant užtikrinti tinkamą tinklų (sistemos) naudotojų informavimą, ESO savo interneto svetainėje www.eso.lt skelbia Tarybos parengtą ir LR (Lietuvos situacijai) pritaikytą energijos vartotojų informavimo bei teisių apsaugos ir atsakymų sąrašą. Tokiu būdu siekiama energijos vartotojus informuoti apie jų teises bei atsakyti į dažniausiai kylančius klausimus, taip pat pateikti aktualią, tikslią, išsamią ir suprantamą informaciją, nepriklausomai nuo vartotojo turimos patirties bei žinių elektros energijos ir gamtinių dujų srityje.

Tarybai patvirtinus naujas elektros energijos persiuntimo, gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainas, taip pat gaminančių vartotojų atsiskaitymo būdus ir kainas, ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki kainų ir tarifų įsigaliojimo, apie kainų ir tarifų pasikeitimus ESO tinklų (sistemos) naudotojai, išlaikant galiojančiuose teisės aktuose nustatytus terminus bei remiantis EĮ 19 str. 3 d. „Valstybės reguliuojamos kainos turi būti skelbiamos viešai, ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jų taikymo pradžios, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip, ir taikomos nuo mėnesio pirmos dienos.“, ir EĮ 25 str. 4 d. „Energetikos įmonės savo veiklos teritorijoje energijos vartotojams teikia informaciją apie efektyvų energijos išteklių ir energijos vartojimą, saugų ir efektyvų energetikos objektų bei įrenginių naudojimą, statomus, rekonstruojamus energetikos objektus ir įrenginius, valstybės reguliuojamas energijos kainas ir energijos vartotojams teikiamas paslaugas informuojami pranešimais Operatoriaus interneto svetainėje, taip pat elektroninių ryšių priemonėmis ar kitu sutartyse nustatytu informacijos teikimo būdu.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Tarybos patvirtintos elektros energijos persiuntimo, gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taip pat gaminančių vartotojų atsiskaitymo būdai ir kainos skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●
✓ AB „Energijos skirstymo operatorius“ Gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymo metodika skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●
✓ AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarka skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●
✓ Tarybai patvirtinus naujas elektros energijos persiuntimo, gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainas, taip pat gaminančių vartotojų atsiskaitymo būdus ir kainas, ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki kainų ir tarifų įsigaliojimo apie kainų ir tarifų pasikeitimus vartotojai informuojami pranešimais Operatoriaus interneto svetainėje, taip pat elektroninių ryšių priemonėmis ar kitu sutartyse nustatytu informacijos teikimo būdu.	●
✓ Siekiant užtikrinti tinkamą Sistemos naudotojų informavimą, ESO savo interneto svetainėje www.eso.lt skelbia Tarybos parengtą ir LR (Lietuvos situacijai) pritaikytą energijos vartotojų informavimo bei teisių apsaugos ir atsakymų sąrašą.	●

- 2.3. **Tinklų (sistemos) naudotojams prijungimo prie tinklų (sistemos) paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškią prijungimo paslaugų kainodarą, raštu ar kitais teisės aktuose nustatytais būdais ir tvarka informuojant tinklų (sistemos) naudotojus apie numatomus prijungimo paslaugų kainos ir šių paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, tinklų (sistemos) naudotojams sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant elektros energijos / gamtinių dujų įrenginius prie elektros energijos skirstomųjų tinklų / gamtinių dujų skirstymo sistemos ar keičiant elektros įrenginių / gamtinių dujų įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat tinkamai įgyvendinant teisės aktus, nesudarant prielaidų tinklų (sistemos) naudotojo diskriminacijai.**

Elektros įrenginių prijungimas prie skirstomųjų tinklų

Visiems tinklų naudotojams, pageidaujantiems savo elektros įrenginius prijungti prie ESO skirstomųjų tinklų, taikomi reikalavimai, nustatyti Prijungimo apraše, LR Energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 patvirtintose Elektros įrenginių įrengimo bendrosiose taisyklėse (su vėlesniais pakeitimais) ir kituose teisės aktuose. Taip pat, gamintojų elektros įrenginių prijungimo atveju yra taikomi AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašo, suderinto Tarybos 2020 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. O3-289, reikalavimai.

Vartotojo elektros įrenginiai prie elektros tinklų prijungiami prijungimo paslaugos sutartyje nurodytu terminu, kuris, jei šalys nesusitaria kitaip, kaip tai numato Prijungimo aprašo 28.1 papunktis, negali būti ilgesnis kaip 25 kalendorinės dienos (20 darbo dienų, vadovaujantis Tarybos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75 „Dėl elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų“ (su vėlesniais pakeitimais (toliau – Kokybės reikalavimai) 14.1 p.) nuo prijungimo paslaugos sutarties įsigaliojimo ir prijungimo įmokos įskaitymo į prijungimo paslaugos sutartyje nurodytą operatoriaus sąskaitą dienos, kai vartotojo įrenginiams prijungti reikia įrengti ar pakeisti įvadinius komutacinius aparatus (įrenginius), apskaitos spintas, skirstomąsias apskaitos spintas, jų prijungimui netiesiant elektros linijų horizontalia kryptimi (t. y. atlikti darbus, nesusijusius su elektros tinklo tiesimu), ir nereikia rengti elektros tinklų projekto.

Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo tvarką reglamentuoja EE įkainių nustatymo metodika. Šioje EE įkainių nustatymo metodikoje numatyta, kad vartotojai už prijungimą prie elektros tinklų moka pagal Tarybos patvirtintus prijungimo prie elektros tinklų įkainius arba pagal faktinę prijungimo prie elektros tinklų kainą. Taryba nustato prijungimo įkainį už 1 kW elektros įrenginių leistinosios naudoti galios įrengimą ar padidinimą bei prijungimo įkainį už 1 m elektros linijos nutiesimą. Įkainiai diferencijuojami pagal atitinkamas vartotojų grupes. Tarybai 2018 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. O3-436 patvirtinus naują EE įkainių nustatymo metodikos redakciją, Taryba ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų lapkričio 30 d. apskaičiuoja, tvirtina ir savo interneto svetainėje skelbia ateinančių metų vartotojų įrenginių prijungimo įkainius ir maksimalias projektavimo kainas, o ESO naujai patvirtintus įkainius pradeda taikyti nuo jų įsigaliojimo datos.

2020 m. ESO neatsisakė prijungti vartotojo ar gamintojo elektros įrenginių prie savo elektros tinklų, jeigu vartotojas ar gamintojas tinkamai įvykdė Prijungimo apraše ir prijungimo paslaugos sutartyje nustatytas prijungimo sąlygas.

Naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimas prie skirstymo sistemos

Naujų vartotojų prijungimas vykdomas remiantis galiojančiais teisės aktais, siekiant užtikrinti vienodas prisijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos galimybes ir sąlygas bei taikant nediskriminacinius dujų tiekimo principus. GDĮ 37 str. 4 d. nustatyta, kad skirstymo sistemų operatoriai licencijoje nurodytoje teritorijoje privalo prijungti naujų vartotojų sistemas prie savo sistemų remiantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais taisyklėmis.

GD Prijungimo apraše detalizuotos naujo vartotojo dujų tiekimo sąlygos.

GD Prijungimo aprašo 37 p. nustatyta, kad Operatorius parengia prijungimo paslaugos sutarties projektą ir pateikia jį vartotojui pasirašyti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo suteikti naujo vartotojo dujų sistemos prijungimo paslaugą bei kitų operatoriaus nustatytų dokumentų bei informacijos gavimo. Prijungimo sutarties standartinę formą rengia Operatorius, sutarčių su buitinais vartotojais sąlygos turi atitikti GDĮ nustatyta tvarka patvirtintas naujų buitinių vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemų sutarčių standartines sąlygas. GD Prijungimo aprašo 38 p. numatyta, kad naujų vartotojų gamtinių dujų sistemos prie ESO gamtinių dujų skirstymo sistemos prijungiamos naujo vartotojo prijungimo paslaugos sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.

Naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie ESO skirstymo sistemos įkainių nustatymo tvarką reglamentuoja 2008 m. lapkričio 17 d. Tarybos nutarimu Nr. O3-187 patvirtinta Gamtinių dujų naujų vartotojų, naujų gamtinių dujų sistemų ir biudujų jėgainių prijungimo įkainių nustatymo metodika (su vėlesniais pakeitimais).

Dujofikavimo investicijų projektai pradedami įgyvendinti naujam vartotojui sumokėjus Prijungimo sutartyje numatytą prijungimo įkainį. Prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainis (toliau – Prijungimo įkainis) – tai Tarybos buitiniams gamtinių dujų vartotojams patvirtinta arba gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus apskaičiuota mokėtina pinigų suma, taikoma nebutiniams gamtinių dujų vartotojams ar asmenims už naujų gamtinių dujų sistemų prijungimą prie gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus sistemos arba už pajėgumų padidinimą, kai viršijamos gamtinių dujų perdavimo ir/ar skirstymo sistemų operatoriaus ekonomiškai pagrįstos naujų gamtinių dujų vartotojų ar naujų gamtinių dujų sistemų prijungimo išlaidos. Prijungimo įkainis yra apskaičiuojamas remiantis Prijungimo įkainių nustatymo metodikos nuostatomis.

2020 m. ESO neatsisakė prijungti gamtinių dujų vartotojo prie savo gamtinių dujų skirstymo sistemos, jeigu vartotojas tinkamai įvykdė GD Prijungimo apraše ir Prijungimo paslaugos sutartyje nustatytas prijungimo sąlygas.

- 2.3.1.** Elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojams taikomos standartinės elektros energijos gamintojų ir elektros įrenginių prijungimo prie Operatoriaus tinklų paslaugų teikimo sąlygos, taikant prijungimo sutarties sudarymo metu galiojančius, Tarybos patvirtintus elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius.

Bendrosios elektros energijos gamintojų ir elektros įrenginių prijungimo prie Operatoriaus tinklų paslaugos sutarties sąlygos, privalomi pateikti dokumentai ir kita informacija, susijusi su teikiamomis paslaugomis skelbiama viešai, Operatoriaus interneto svetainėje.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Bendrosios elektros energijos gamintojų ir elektros įrenginių prijungimo prie Operatoriaus tinklų paslaugos sutarties sąlygos, privalomi pateikti dokumentai ir kita informacija, susijusi su teikiamomis paslaugomis skelbiama viešai, Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●

- 2.3.2.** Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginiai prie Operatoriaus tinklų nuo prijungimo paslaugos mokesčio sumokėjimo dienos prijungiami prijungimo paslaugos sutartyje nurodytu terminu, kuris, jei šalis nesusitaria kitaip, nustatytas Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos apraše.

Stebimi rodikliai:	Nustatyti rodikliai	2020 m. faktas	Rodiklio būklė. Komentarai
Laiku prijungtų elektros energijos vartotojų dalis, % Tame tarpe:	96,64	97,31	● Bendrovė laikėsi Tarybos nustatyto rodiklio
laikų prijungtų buitinių vartotojų dalis, %	96,64	97,37	● Bendrovė laikėsi Tarybos nustatyto rodiklio
laikų prijungtų kitų vartotojų dalis, %	96,64	98,80	● Bendrovė laikėsi Tarybos nustatyto rodiklio

2020 m. ESO laikėsi elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų termino 97,37% (buitiniai vartotojai) ir 98,80% (kiti vartotojai). Vėlavimų priežastis – nustatyti apribojimai planiniams atjungimams dėl COVID-19 situacijos.

- 2.3.3.** Gamtinių dujų sistemos naudotojams taikomos standartinės naujo kliento sistemos prijungimo prie operatoriaus dujų sistemos ar sklypo dujofikavimo paslaugų teikimo sąlygos.

Buitiniams vartotojams taikomi prijungimo sutarties sudarymo metu galiojantys, VERT patvirtinti buitinių gamtinių dujų vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainiai.

Nebutiniams gamtinių dujų vartotojams ar statytojams - vystytojams, atliekantiems naujų gamtinių dujų sistemų prijungimą prie gamtinių dujų skirstymo sistemų operatoriaus sistemos

arba už pajėgumų padidinimą, prijungimo įkainis yra apskaičiuojamas remiantis Prijungimo įkainių nustatymo metodikos nuostatomis.

Bendrosios gamtinių dujų vartotojų prijungimo prie operatoriaus tinklų paslaugos sutarties sąlygos, privalomi pateikti dokumentai ir kita informacija, susijusi su teikiamomis paslaugomis skelbiama viešai, operatoriaus interneto svetainėje.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Bendrosios gamtinių dujų vartotojų prijungimo prie Operatoriaus tinklų paslaugos sutarties sąlygos, privalomi pateikti dokumentai ir kita informacija, susijusi su teikiamomis paslaugomis skelbiama viešai, Operatoriaus interneto svetainėje www.eso.lt .	●

2.3.4. Naujo vartotojo gamtinių dujų sistemos prie Operatoriaus dujų sistemos nuo prijungimo paslaugos mokesčio sumokėjimo dienos prijungiamos prijungimo paslaugos sutartyje nurodytu terminu ir tvarka, vadovaujantis Naujų perdavimo ar skirstymo sistemų nedujofikuotoje teritorijoje įrengimo, naujų vartotojų gamtinių dujų sistemų prijungimo prie perdavimo ar skirstymo sistemų ir vartotojų gamtinių dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašo ir kitų teisės aktų reikalavimais.

Stebimi rodikliai:	Nustatyti rodikliai	2020 m. faktas	Rodiklio būklė. Komentarai
Laiku prijungtų naujų gamtinių dujų vartotojų dalis, %. Tame tarpe:	98,66	99,36	●
laikų prijungtų buitinių vartotojų dalis, %	98,66	99,38	●
laikų prijungtų nebutinių vartotojų dalis, %	98,66	98,77	●
Laiku išsiųstas atsakymas naujam vartotojui į jo prašymą prijungti (per 30 kalendorinių dienų), %	98,81	99,92	●

2020 m. ESO parengdavo prijungimo paslaugos sutarties (toliau – Prijungimo sutartis) projektą ir pateikdavo jį vartotojams pasirašyti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų 99,92% atvejų. Vėlavimo atvejais sutartis nebuvo parengta laiku, nes yra vystomi 3 didelių verslo klientų dujų sistemų prijungimo projektai, ir vyko ilgas Prijungimo sutarties ir kliento išsipareigojimų derinimas.

2020 m. ESO 99,36% laikėsi naujo vartotojo Prijungimo sutartyse nustatytų įgyvendinimo terminų (vertinant vėlavimo atvejus dėl ESO kaltės). Vėlavimai įvyko dėl rangovų pajėgumų trūkumo, taip pat dėl COVID-19 situacijos.

2.3.5. Operatorius teikdamas prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir naujo kliento sistemos prijungimo prie operatoriaus dujų sistemos paslaugas visiems elektros energijos skirstomųjų tinklų ir dujų skirstymo sistemos naudotojams taiko standartizuotus naujų dujų klientų prijungimo, elektros energijos gamintojų ir elektros energijos klientų prijungimo procesus.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ ESO Generalinis direktorius 2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. 20ITA-51 patvirtino Bendrovės Naujų elektros klientų prijungimo standartą.	●
✓ ESO Generalinis direktorius 2020 m. gegužės 15 d. sprendimu Nr. 20ITA-109 patvirtino Bendrovės Naujų dujų klientų prijungimo standartą.	

2.3.6. Apie prijungimo paslaugų kainos ir prijungimo paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus elektros energijos tinklų ir gamtinių dujų sistemos naudotojai informuojami ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki naujų prijungimo paslaugos kainų ir prijungimo paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimo, informaciją apie naujas prijungimo paslaugos kainas ir prijungimo paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus paskelbiant viešai Operatoriaus interneto svetainėje.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<p>✓ 2020 m. ESO savo interneto svetainėje www.eso.lt skelbė informaciją, susijusią su teikiamomis paslaugomis, įskaitant vartotojo elektros įrenginių ir gamtinių dujų sistemų prijungimą prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemos, t. y. prašymų pateikimo tvarką, elektros energijos prijungimo sutarties bendrąsias sąlygas, gamtinių dujų prijungimo sutarties bendrąsias sąlygas, privalomus pateikti dokumentus ir kt. Taip pat, vartotojai apie naujas prijungimo paslaugos kainas ir prijungimo paslaugų teikimo pasikeitimus buvo informuojami ESO interneto svetainėje, o pateikusieji savo kontaktinius duomenis – ir SMS žinutėmis ar elektroniniais laiškais.</p>	●

2.3.7. Ne vėliau kaip prieš 15 kalendorinių dienų iki naujų prijungimo paslaugų kainų įsigaliojimo prijungimo paslaugų sutartis pasirašę, tačiau prijungimo įmokų dar nesumokėję vartotojai, taip pat naujas elektros energijos / gamtinių dujų įrenginių prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų / gamtinių dujų skirstymo sistemos tinklų paraišką teikiantys vartotojai yra informuojami raštu apie tai, kad vartotojams nesumokėjus prijungimo įmokos iki naujų prijungimo paslaugų kainų įsigaliojimo, įsigaliojus naujoms prijungimo paslaugų kainoms, bus parengta atnaujinta prijungimo paslaugų sutartis, prijungimo įmokos perskaičiavimui taikant naujus elektros energijos / gamtinių dujų įrenginių prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų / gamtinių dujų skirstymo sistemos įkainius.

3. Bendrovės darbuotojai, bendraudami su tinklų (sistemos) naudotojais:

3.1. veikia išimtinai Operatoriaus vardu ir interesais bei nepriklausomai nuo elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo veiklos rūšių komercinių interesų.

ESO valdymo organų nariai nedalyvauja elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo įmonių valdymo organuose ir nėra tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingi už elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo veiklos kasdienį organizavimą.

3.2. negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių tinklų operatorių atžvilgiu ir nukreipti tinklų naudotojus į visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

ESO darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtos funkcijos leidžia ir suteikia prieigą komunikuoti su tinklų (sistemos) naudotojais, veikia išimtinai ESO vardu bei interesais ir neteikia viešų rekomendacijų, neišsako savo subjektyvios nuomonės dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų rinkos situacijos, išlieka nepriklausomi bei nešališki.

4. Bendrovė tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundus ir kreipinius nagrinėja vadovaujantis Klientų skundų nagrinėjimo tvarkos, kuri yra skelbiama viešai Operatoriaus interneto svetainėje, nuostatomis ir terminais. Bendrovė stebi ir analizuoja tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundus bei kreipinius dėl Bendrovės teikiamų paslaugų ir paslaugų kokybės, ir atsižvelgdama į gautus skundus bei pastabas, taip pat tinklų (sistemos) naudotojų, klientų bei susisijusių šalių poreikį tobulina esamus / kuria naujus veiklos procesus ir standartus.

Klientų skundų nagrinėjimo tvarka yra viešai skelbiama Bendrovės interneto svetainėje www.eso.lt. Siekiant užtikrinti nuolatinį Bendrovės klientų aptarnavimą gautų kreipinių ir skundų nagrinėjimo metu, taip pat gerinant Bendrovės teikiamų paslaugų ir procesų kokybę, gaunami klientų kreipiniai ir skundai nagrinėjami laikantis 2020 m. liepos 20 d. Bendrovės generalinio direktoriaus sprendimu Nr. 20ITA-163 patvirtinto Klientų skundų nagrinėjimo proceso aprašo reikalavimų. aptarnavimo standarto reikalavimų.

Bendrovė stebi ir analizuoja tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundus bei kreipinius dėl Bendrovės teikiamų paslaugų ir paslaugų kokybės, ir atsižvelgdama į gautus skundus bei pastabas, taip pat tinklų (sistemos) naudotojų, klientų bei susisijusių šalių poreikius tobulina esamus / kuria naujus veiklos procesus ir standartus.

2020 m. Bendrovė laikėsi teisės aktuose nustatytų paslaugos teikimo patikimumo ir kokybės rodiklių tinklų (sistemos) naudotojų ir vartotojų skundų nagrinėjimo trukmei.

Stebimi rodikliai:	Nustatyti rodikliai	2020 m. faktas	Rodiklio būklė. Komentarai
Elektros energijos persiuntimas Tinklo naudotojų ir vartotojų skundų nagrinėjimo trukmė, ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo skundo gavimo dienos, %	90,00%	98,34%	● Bendrovė laikėsi Tarybos nustatyto rodiklio
Gamtinių dujų skirstymas Tinklo naudotojų ir vartotojų skundų nagrinėjimo trukmė, ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo skundo gavimo dienos, %	96,96%	97,31%	● Bendrovė laikėsi Tarybos nustatyto rodiklio

4.1. Bendrovė savo kasdienėje veikloje netoleruoja jokių korupcijos apraiškų ir pasisako už sąžiningą verslą bei skaidrų bendravimą su visomis suinteresuotomis šalimis, tame tarpe ir elektros energijos skirstomųjų tinklų ir gamtinių dujų skirstymo sistemų naudotojų atžvilgiu. Bendrovė laikosi AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės Antikorupcinės politikos ir Etikos kodekso reikalavimų susijusių su antikorupcinių priemonių taikymu.

2020 m. Bendrovės darbuotojams nebuvo pareikšti įtarimai dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

Bendrovė laikosi AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės Antikorupcinės politikos ir Etikos kodekso reikalavimų susijusių su antikorupcinių priemonių taikymu ir savo veikloje įsipareigoja:

- nesitaikstyti su neetišku elgesiu, neteisėtomis dovanomis, nepotizmu, interesų konfliktais, kyšininkavimu, papirkimais, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimu ir kitomis korupcinėmis nusikalstamomis veikomis bei mažiau pavojingomis korupcijos pasireiškimo formomis;
- susilaikyti nuo bet kokių įtakos formų – tiek tiesioginių, tiek ir netiesioginių – politikams ar politinėms partijoms, bei nefinansuoti ar kitais būdais neremti politikų ar politinių partijų, jų atstovų ar jų kandidatų, rinkiminių kampanijų, politikų (ar su jais susijusių asmenų) vardu įsteigtų fondų, organizacijų, nesvarbu ar tai būtų Lietuvoje ar kitoje šalyje;
- laikytis tarptautinių, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose įmonės veikia teisės aktų korupcijos prevencijos srityje ir Bendrovėje įdiegtos antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų.

2021 m. kovo 4 d. AB „Ignitis grupė“ suteiktas tarptautinis antikorupcinės vadybos sistemos sertifikatas pagal ISO 37001:2016, kuris patvirtina sistemos atitiktį standartui visose grupės įmonėse. Sertifikavimas ne tik mažina korupcijos riziką Bendrovėje, bet ir padeda lengviau įgyvendinti įvairias antikorupcines priemones bei aptikti galimas korupcijos apraiškas.

4.2. Bendrovė patvirtina privalomų Atitikties mokymų programą. Atitikties mokymuose dalyvaujantys darbuotojai supažindinami su teisės aktuose įtvirtintais reikalavimais skirstomųjų tinklų operatoriaus veiklai ir Bendrovės paslaugų teikimu tinklų (sistemos) naudotojams bei skirstomųjų tinklų operatoriaus darbuotojų pareigomis. Atitikties mokymai yra privalomi visiems Bendrovės darbuotojams ir kartojami kasmet.

2020 m. rugpjūčio 26 dieną Bendrovės Vadovų taryba pritarė AB „Energijos skirstymo operatorius“ atitikties mokymų programos temoms. 2020 m. Bendrovės darbuotojai atliko 1 privalomų Atitikties mokymų programoje nustatytus mokymus. 2021 m. suplanuota atlikti 5 privalomus Atitikties mokymų programoje nustatytus mokymus.

5. BENDROVĖS DARBUOTOJŲ PAREIGOS

5.1. Darbuotojai, rengiantys paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos būtų aiškios ir nediskriminuotų tinklų (sistemos) naudotojų.

Darbuotojai, rengiantys ESO prijungimo įkainius ir ESO teikiamų paslaugų kainas ir jų taikymo tvarką, gavo informaciją ir užklausas iš ESO kontaktų centro ir klientus aptarnaujančių padalinių su įvairiomis praktinėmis situacijomis, pagal kurias sprendė, kiek tinklų (sistemos) naudotojams ir Bendrovės darbuotojams suprantamai bei aiškiai yra suformuluotos atitinkamų tvarkų nuostatos ir jų taikymo sąlygos, teikė paaiškinimus tinklų (sistemos) naudotojams ir vartotojams.

Tinklų (sistemos) naudotojams aktuali informacija, įskaitant prijungimo įkainius, tarifų planus ir ESO teikiamų paslaugų kainas bei jų taikymo tvarką, elektros energijos prijungimo sutarties bendrąsias sąlygas, prijungimo prie gamtinių dujų sistemos sutarties bendrąsias sąlygas, elektros energijos deklaravimo, apskaitos ir apmokėjimo sąlygos, gamtinių dujų deklaravimo, apskaitos ir apmokėjimo sąlygos ir kt., yra viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

5.2. Darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų tinklų (sistemos) naudotojų įrenginių prijungimą prie Operatoriaus tinklų (sistemos), turi užtikrinti, kad tinklų (sistemos) naudotojams teisės aktuose nurodyti prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų tinklų (sistemos) naudotojų ar tinklų (sistemos) naudotojų grupių. Operatoriai, planuojantys elektros energijos skirstomųjų tinklų ir (ar) gamtinių dujų sistemos plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, tinklų (sistemos) naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą. Informacija apie planuojamą plėtrą skelbiama viešai Operatoriaus interneto tinklapyje.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektros energijos persiuntimas 2020 m. ESO darbuotojai tinklų naudotojams prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų paslaugas teikė taikant standartizuotą elektros energijos gamintojų ir elektros energijos vartotojų prijungimo procesus, nediskriminuojant atskirų tinklų (sistemos) naudotojų ar jų grupių. ESO darbuotojai, rengdami prijungimo sąlygas, vartotojo prijungimui būtinus techninius sprendinius, atsižvelgė į aktualią elektros tinklų būklę vartotojo elektros įrenginių prijungimo taške. Jei vartotojo netenkino prijungimo sąlygose numatyti sprendiniai arba prijungimo kaina, vartotojui buvo užtikrinama galimybė kreiptis į ESO, nurodant kitą prijungimo vietą ar pakeičiant pageidautiną leistiną naudoti galią. Vartotojams, prijungiantiems savo elektros įrenginius teritorijose, kuriose ESO įrengia didesnę energetinę galią atitinkamoje tinklo atkarpoje nei reikalinga vartotojo elektros įrenginiams prijungti prie tinklo, elektros įrenginius jungiantis vartotojas ir kiti vėliau elektros įrenginius jungiantys vartotojai ar gamintojai moka 1 kW tinklo plėtos kainą. Šis įpareigojimas numatytas EE prijungimo metodikoje. ✓ Interneto svetainėje www.eso.lt yra viešai skelbiamas interaktyvus žemėlapis, kuriame galima sužinoti visoje Lietuvoje esančių elektros transformatorių pastočių laisvas galias. 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gamtinių dujų skirstymas 2020 m. ESO darbuotojai Sistemų naudotojams prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo sistemos paslaugas teikė taikant standartizuotą gamtinių dujų įvedimo procesą ir nediskriminuojant atskirų Sistemos naudotojų ar jų grupių. ✓ Interneto svetainėje www.eso.lt yra viešai skelbiama informacija ir apie planuojamą ESO gamtinių dujų skirstymo sistemos plėtrą. 	●

5.3. Darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai Operatoriui priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų ar gamtinių dujų skirstymo sistemos darbai ar dėl kitų priežasčių privalo užtikrinti visų tinklų (sistemos) naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar

apribotas elektros energijos perdavimo ir (ar) skirstymo ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų tiekimas, informavimą laiku bei laikantis teisės aktų, Operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su tinklų (sistemos) naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų.

Siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojantį tinklų (sistemos) naudotojų informavimą apie numatomus aprūpinimo elektros energija nutraukimus ar apribojimus, vykdant planinius elektros tinklų ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos priežiūros darbus, 2020 m. tinklų (sistemos) naudotojai buvo informuojami automatiškai SMS žinute ar elektroniniu laišku (pagal tinklų naudotojo deklaruotus kontaktinius duomenis) ir informaciniais pranešimais objektuose.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektros energijos persiuntimas ESO darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai operatoriui priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų darbai, yra įpareigoti laikytis EEĮ 71 str. 3 d. reikalavimų – atliekant naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimo ar elektros tinklų priežiūros darbus, elektros tinklų operatoriai gali iš dalies arba visiškai atjungti vartotojo įrenginius reikiamam laikotarpiui tik pagal iš anksto nustatytą grafiką ir ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas pranešę vartotojams. ✓ 2020 m. ESO laikėsi EEĮ 71 str. 3 d. nurodyto termino 100,00 proc. – apie planuojamą atjungimą buvo informuoti visi vartotojai. Informacija apie laikinai nutrauktą elektros tiekimą (planiniai atjungimai, gedimai) skelbiama ir ESO interneto svetainėje www.eso.lt. 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gamtinių dujų skirstymas GDĮ 57 str. 4-6 d. nustatyta Sistemos operatoriaus galimybė nutraukti ar apriboti gamtinių dujų skirstymą, taip pat nurodyti nutraukimo ar apribojimo atvejai ir vartotojų informavimo būdai bei terminai. ESO darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, yra įpareigoti užtikrinti savalaikį visų Sistemos naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimas, informavimą, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus, kai aptariamoms paslaugoms gali būti nutrauktos be išankstinio įspėjimo ir kai yra remiamasi LR Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 patvirtinto Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais). ✓ 2020 m. ESO laikėsi GDĮ 57 str. 6 d. nurodyto termino 100,00 proc. – apie planuojamą atjungimą buvo informuoti visi vartotojai. 	●

5.4. Visi elektros energijos skirstomųjų tinklų ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos naudotojai apie planinį elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą turi būti informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų tinklų (sistemos) naudotojų ar tinklų (sistemos) naudotojų grupių.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elektros energijos persiuntimas Remiantis EEĮ 71 str. 3 d. ir siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojantį elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų informavimą apie planinius elektros energijos skirstymo paslaugų apribojimus ar nutraukimus, 2020 m. tinklų naudotojai buvo informuojami įstatymų numatyta tvarka, kuri detalizuota šios Ataskaitos 5.3. p. 	●
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gamtinių dujų skirstymas Remiantis GDĮ 57 str. 6 d. ir siekiant užtikrinti tinkamą ir nediskriminuojantį gamtinių dujų skirstymo sistemos naudotojų informavimą apie planuojamus gamtinių dujų skirstymo paslaugų nutraukimus ar apribojimus, 2020 m. Sistemos naudotojai buvo informuojami įstatymų numatyta tvarka, kuri detalizuota šios Ataskaitos 5.3. p. 	●

5.5. Darbuotojai turi tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendinti visus kitus teisės aktuose ir Operatoriaus norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su Operatoriaus paslaugų teikimu tinklų (sistemos) naudotojui.

ESO darbuotojai vidaus teisės aktais yra įpareigoti užtikrinti tinkamą išorės bei vidaus teisės aktų laikymąsi, yra supažindinami su Bendrovės darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais vidaus teisės aktais.

6. BENDROVĖS KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS VALDYMAS

- 6.1. Bendrovės darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad būtų diskriminuojami atskiri Operatoriaus tinklų (sistemos) naudotojai ar tinklų (sistemos) naudotojų grupės ir (ar) pasinaudojant vertikalios integracijos pranašumu būtų sudaromos sąlygos elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo įmonėms iškraipyti konkurenciją.**

Bendrovės generalinis direktorius 2016 liepos 14 d. įsakymu Nr. 535 patvirtinto Konfidencialios informacijos valdymo taisyklės (toliau – Konfidencialumo taisyklės), taip pat Bendrovės valdyba 2011 m. sausio 11 d. patvirtinto naują Konfidencialios informacijos ir komercinių (gamybinių) paslapčių sąrašo (toliau – Sąrašas) redakciją. Tiek Sąrašas, tiek Konfidencialumo taisyklės yra privalomos visiems darbuotojams. Su Sąrašu ir Konfidencialumo taisyklėmis ESO darbuotojai yra tinkamai supažindinami. Konfidencialumo taisyklėse nustatytais konfidencialios informacijos valdymo principais siekiama apsaugoti atskirų Sistemos naudotojų ar jų grupės teises bei suvaldyti konkurencijos pažeidimų riziką.

- 6.2. Konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Bendrovės darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba šią informaciją jie sužinojo dėl savo užimamų pareigų.**

ESO prieigos prie informacijos suteikiamos tik tiems darbuotojams, kuriems jos būtinos paslaugų teikimui ir tik tokia apimtimi kuri būtina pagal atliekamas darbo funkcijas, numatytas jų pareiginiuose ar atitinkamo padalinio nuostatuose. Naudoti konfidencialią informaciją kitais tikslais draudžia ESO Konfidencialios informacijos valdymo taisyklės ir Darbo tvarkos taisyklės, su kuriomis kiekvienas darbuotojas tinkamai supažindinamas.

- 6.3. Jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, ji turi būti atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis.**

Visa informacija, kuri remiantis teisės aktais turi būti skelbiama viešai, yra skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

ESO nesudaro palankesnių sąlygų vieniems ar kitiems gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos rinkos dalyviams ir užtikrina visiems vienodą informacijos sklaidą.

- 6.4. Bendrovės turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas vadovaujantis Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo taisyklėmis.**

Konfidencialumo taisyklėse yra įtvirtinta, kad konfidencialia informacija laikoma Sąraše numatyta informacija, taip pat ta informacija, kuriai konkrečiu atveju ESO valdyba sprendimu nustato konfidencialios informacijos statusą.

- 6.5. Už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą Bendrovės darbuotojai atsako Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo taisyklių, Bendrovės darbo tvarkos taisyklių bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.**

ESO darbuotojai, neteisėtai atskleidę konfidencialią informaciją, ją praradę dėl aplaidumo ar kitaip pažeidę Konfidencialumo taisyklės, atsako teisės aktų numatyta tvarka. Konfidencialumo

taisyklių pažeidimas, kai dėl darbuotojo kaltės atskleidžiama ar prarandama konfidenciali informacija, laikomas darbo pareigų pažeidimu.

7. SKIRSTYMO VEIKLOS NEPRIKLAUSOMUMO NUO ELEKTROS ENERGIJOS AR GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO AR GAMYBOS (GAVYBOS), ELEKTROS ENERGIJOS IR (AR) GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO VEIKLOS INTERESŲ UŽTIKRINIMAS

- 7.1. Bendrovės darbuotojai, bendraudami su tinklų (sistemos) naudotojais, veikia išimtinai Operatoriaus vardu ir interesais bei nepriklausomai nuo elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų tiekimo veiklos rūšių komercinių interesų.**

Bendrovės darbuotojai vidaus teisės aktais yra įpareigoti veikti išimtinai ESO interesais.

- 7.2. Bendrovės valdymo organų (valdybos) nariai ir padalinių vadovai nedalyvauja vertikaliai integruotos įmonės priežiūros bei valdymo organuose (Bendrovės įstatų 40 str. numatyta, kad valdybos nariu negali būti vertikaliai integruoto juridinio asmens, vykdančio veiklą elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą, kito gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys.**

ESO valdybos nariai, taip pat padalinių vadovai nedalyvauja vertikaliai integruotos įmonės priežiūros bei valdymo organuose, nedalyvauja elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą, kito gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organuose, valdymo organuose ir nėra jų administracijos nariai.

- 7.3. Bendrovė yra pasirašiusi susitarimą dėl konfidencialios informacijos su kitomis vertikaliai integruotos įmonės AB „Ignitis grupė“ grupės įmonėmis, kuriame aptarti Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo ir teikimo kitoms grupės įmonėms principai. Susitarime numatyta, jog šalys, vykdydamos šį susitarimą ir tarpusavyje keisdamosi konfidencialia informacija, vadovaujasi imperatyviais įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais, įskaitant, bet neapsiribojant LR elektros energetikos įstatyme ir LR gamtinių dujų įstatyme nustatytais reikalavimais dėl skirstymo veiklos atskyrimo nuo kitų elektros energetikos ir gamtinių dujų veiklos rūšių.**

ESO (tuo metu AB LESTO) 2014 m. vasario 15 d. pasirašė susitarimą dėl konfidencialios informacijos su kitomis vertikaliai integruotos įmonės – AB „Ignitis grupė“ grupės įmonėmis. Susitarimo nuostatos atitinka numatytas Programoje: nustatytos pareigos tinkamai naudoti konfidencialią kitų grupės įmonių informaciją; šio susitarimo 2.3. p. numatytas įpareigojimas vadovautis imperatyviais įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais dėl skirstymo veiklos atskyrimo nuo kitų elektros energetikos veiklos rūšių, taip pat numatyti kiti konfidencialios informacijos valdymo reikalavimai.

- 7.4. Pagal Bendrovės įstatų 5 str., Bendrovės patronuojanti bendrovė (AB „Ignitis grupė“) turi teisę patvirtinti Bendrovės veiklos gaires ir taisykles, metinį finansinį planą, metinę turto grąžos normą, maksimalų skolinių įsipareigojimų dydį bei kitus Bendrovės veiklos parametrus. Pagal Bendrovės vidaus teisės aktus AB „Ignitis grupė“ nedalyvauja Bendrovės, kaip skirstomųjų tinklų (sistemos) operatoriaus, vykdomame skirstomųjų tinklų (sistemos) valdyme, taip pat sprendimų, susijusių su skirstomųjų tinklų (sistemos) statyba ar atnaujinimu, priėmimu.**

Pagal ESO vidaus teisės aktus, AB „Ignitis grupė“ nedalyvauja ESO, kaip skirstomųjų tinklų operatoriaus, vykdomame skirstomųjų tinklų valdyme, taip pat sprendimų, susijusių su skirstomųjų tinklų statyba ar atnaujinimu, priėmime.

7.5. Operatorius visiems nepriklausomiems tiekėjams sudaro nediskriminuojančias, tinkamas ir pakankamas sąlygas prieigai prie informacijos ir duomenų, reikalingų nepriklausomų tiekėjų pareigoms ir funkcijoms atlikti

7.5.1. Bendrovė su visais to pageidaujančiais elektros energijos rinkoje veikiančiais nepriklausomais tiekėjais yra sudariusi susitarimus dėl informacijos ir duomenų, reikalingų elektros energijos tiekimo bei persiuntimo veiklų vykdymui, mainų. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) siūlomų sudaryti informacijos mainų susitarimų sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.2. Bendrovė su visais to pageidaujančiais elektros energijos rinkoje veikiančiais nepriklausomais tiekėjais, kurie su vartotojais planuoja sudaryti / sudaro kompleksines elektros energijos tiekimo ir paslaugų teikimo sutartis, yra sudariusi Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutartis, kuriose yra nustatyta informacijos keitimosi tarp šalių tvarka. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) siūlomų sudaryti Elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarties sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.3. Bendrovė yra suteikusi prieigą prie Duomenų mainų platformos, kurioje yra pateikiami elektros energijos vartotojų duomenys, ir vystomi funkcionalumai, reikalingi nepriklausomų tiekėjų funkcijų vykdymui visiems to pageidaujantiems elektros energijos rinkoje veikiančioms nepriklausomiems tiekėjams, pasirašiusiems Duomenų mainų paslaugos teikimo sutartis. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) siūlomų sudaryti Duomenų mainų paslaugos teikimo sutarčių ir naudojimosi Duomenų mainų platforma sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.4. Bendrovė yra suteikusi prieigą prie NT portalu visiems to pageidaujantiems elektros energijos rinkoje veikiančioms nepriklausomiems tiekėjams, kuriame nepriklausomi elektros energijos tiekėjai gali užsakyti Operatoriaus paslaugas ir teikti užklausas Operatoriui. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) naudojimosi NT portalu sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

Visi pageidaujantys nepriklausomi elektros energijos tiekėjai gali naudotis NT portalu, skirtu Operatoriaus paslaugų užsakymui ir užklausų teikimui. Visiems nepriklausomiems tiekėjams prieinamos NT portalu paslaugos bei naudojimosi sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.5. Bendrovė yra suteikusi prieigą prie buitinių vartotojų duomenų, naudojamų pasiūlymų dėl elektros energijos tiekimo teikimui visiems to pageidaujantiems elektros energijos rinkoje veikiančioms nepriklausomiems tiekėjams, pasirašiusiems susitarimus dėl buitinių vartotojų asmens duomenų teikimo. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) siūlomų sudaryti susitarimų dėl buitinių vartotojų duomenų teikimo sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.6. Bendrovė su visais to pageidaujančiais gamtinių dujų rinkoje veikiančiais nepriklausomais tiekėjais, kurie su vartotojais planuoja sudaryti / sudaro kompleksines gamtinių dujų tiekimo ir paslaugų teikimo sutartis, yra sudariusi Gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo sutartis, kuriose yra nustatyta informacijos keitimosi tarp šalių tvarka. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) siūlomų sudaryti Gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo sutarčių sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.5.7. Bendrovė yra suteikusi prieigą prie Elektroninės skirstymo paslaugų užsakymo ir administravimo sistemos (ESPS), kurioje yra keičiamasi informacija, reikalinga nepriklausomų

gamtinių dujų tiekėjų ir sistemos naudotojų funkcijų vykdymui visiems Gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo sutartis pasirašiusiems nepriklausomiems gamtinių dujų tiekėjams ir sistemos naudotojams. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikalčiai integruotai įmonei priklausantį tiekėją UAB „Ignitis“) ir sistemos naudotojams taikomos naudojimosi ESPS taisyklės ir naudojimosi ESPS sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

7.6. Duomenų mainų platformą Operatorius vysto atsižvelgdamas į rinkos dalyvių ir suinteresuotų šalių pasiūlymus bei poreikius. Duomenų mainų platformos vystymo prioritetai yra derinami su rinkos dalyviais ir suinteresuotomis šalimis.

2019 m. ESO pradėjo vystyti bazinį duomenų mainų platformos su rinkos dalyviais (angl. *DataHub*) modelį. 2020 m. buvo įdiegta bazinė *DataHub* platformos versija. Ši platforma įgalino vartotojus dalintis savo elektros energijos vartojimo duomenimis su nepriklausomais tiekėjais (su vartotojo sutikimu) ir pasirinkus nepriklausomą tiekėją gauti vieną sąskaitą iš tiekėjo už skirstymo ir tiekimo paslaugas. 2020 m. per *DataHub* platformą buvo apdorota virš 190 tūkst. pranešimų apie tiekėjo keitimą, suteikta virš 115 tūkst. teisių peržiūrėti suvartojimo duomenis ir tie duomenis pateikti tiekėjams. 2020 m. pabaigoje VERT patvirtino investicijas į *DataHub* platformos vystymą iki 2023 m. Per kitus diegimo etapus (iki 2023 m.) planuojama įdiegti tokius funkcionalumus: rodmenų deklaravimas, kliento atjungimas ir prijungimas Tiekėjo iniciatyva, atvirų duomenų procesas ir kita. Informacija apie ESO vykdomą *Data Hub* platformos projektą, yra viešai skelbiama ESO interneto svetainėje www.eso.lt.

Vystydama *Data Hub* platformą ESO atsižvelgia į rinkos dalyvių ir suinteresuotų šalių pasiūlymus bei poreikius, organizuoja periodinius susitikimus *Data Hub* platformos vystymo klausimais, taip pat siunčia periodinius naujienlaiškius rinkos dalyviams ir suinteresuotoms šalims.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
✓ Rinkos dalyviams ir suinteresuotoms šalims siunčiami periodiniai <i>Data Hub</i> platformos naujienlaiškiai. Periodiškumas: kas savaitę Kiekis, vnt.: 35.	●
✓ Periodiniai susitikimai su rinkos dalyviais ir suinteresuotomis šalimis <i>Data Hub</i> platformos veikimo ir vystymo klausimais. Periodiškumas: 1-2 kartus per savaitę Kiekis, vnt.: 250	●
✓ Operatorius rengia rinkos dalyviams aktualius mokymus. Mokymai atliekami visiems to pageidaujantiems rinkos dalyviams. Periodiškumas: 1-2 kartus per metus Kiekis, vnt.: 10	●

7.7. Operatorius, atskleisdamas informaciją rinkos dalyviams užtikrina, kad informacija atskleidžiama ar suteikiama priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams ir suinteresuotoms šalims vienu metu ir vienodomis sąlygomis

Operatorius atskleisdamas informaciją rinkos dalyviams užtikrina, kad informacija rinkos dalyviams atskleidžiama ar suteikiama priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams ir suinteresuotoms šalims vienu metu ir vienodomis sąlygomis: visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams siunčiami periodiniai (savaitiniai / mėnesiniai) pranešimai, rengiami periodiniai susitikimai ir mokymai.

ESO nesudaro palankesnių sąlygų vieniems ar kitiems gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos rinkos dalyviams ir užtikrina visiems vienodą informacijos sklaidą.

Priemonės įgyvendinimas:	Būklė
Rinkos dalyvių ir suinteresuotų šalių informavimas.	
✓ Nepriklausomiems tiekėjams ir suinteresuotoms šalims siunčiami periodiniai naujienlaiškiai. Periodiškumas: pagal poreikį Kiekis, vnt.: 26	●
✓ Periodiniai susitikimai su nepriklausomais tiekėjais ir suinteresuotomis šalimis, kuriu metu aptariami rūpimi klausimai, pristatomi rinkos pokyčiai ir kiti aktualūs klausimai. Periodiškumas: kas savaitę / pagal poreikį Kiekis, vnt.: 107	●
✓ Operatorius rengia nepriklausomiems tiekėjams aktualius mokymus. Mokymai atliekami visiems to pageidaujantiems nepriklausomiems tiekėjams. Periodiškumas: pagal poreikį Kiekis, vnt.: 18	●

8. SIEKIANT IŠVENGTI SKIRSTYMO VEIKLOS KRYŽMINIO SUBSIDIJAVIMO IŠ ELEKTROS ENERGIJOS AR GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO AR GAMYBOS (GAVYBOS), ELEKTROS ENERGIJOS IR (AR) GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO VEIKLOS RŪŠIŲ ARBA ELEKTROS ENERGIJOS AR GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO AR GAMYBOS (GAVYBOS), ELEKTROS ENERGIJOS IR (AR) GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO VEIKLOS RŪŠIMS NELEISTI SUBSIDIJUOTI SKIRSTYMO VEIKLOS, NUSTATOMOS ŠIOS PRIEMONĖS

8.1. Operatorius atskirai tvarko su skirstymo veikla susijusią apskaitą pagal Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintą Reguliavimo apskaitos sistemos aprašą, kuris yra skelbiamas viešai Operatoriaus interneto svetainėje

Taryba 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 patvirtino naują Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašą, taip pat Taryba 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-464 patvirtino naują Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašą (toliau – Tarybos Aprašai), kurie yra taikomi rengiant ir teikiant 2019 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių duomenis. ESO reguliuojamos veiklos apskaitą tvarkė ir ataskaitas už 2019 m. teikė remiantis 2019 m. gruodžio 20 d. ESO generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 376 patvirtintu Reguliavimo apskaitos sistemos aprašu (toliau – RAS aprašas).

Pasikeitus elektros ir dujų apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimams, Taryba 2020 m. vasario 6 d. raštu R2-(E)-660 nurodė, kad ESO pateiktą patvirtintą Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų pasiskirstymo sistemos laisvos formos aprašą (toliau – Aprašą) per 6 mėnesius nuo 2020 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. O3E-46 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ įsigaliojimo dienos.

Atsižvelgiant į pasikeitusias Tarybos Aprašų nuostatas ir reikalavimus, ESO generalinio direktoriaus 2020 m. liepos 20 d. sprendimu Nr. 1369 patvirtintas patikslintas RAS aprašas buvo pateiktas Tarybai derinimui.

Taryba 2020 m. rugsėjo 28 d. rašte Nr. R2-()-5212, 2020 m. gruodžio 18 d. rašte Nr. R2-(E)-6897 (toliau - Raštai) pateikė pastebėjimus Bendrovei dėl RAS aprašo. Atsižvelgiant į Tarybos Raštuose pateiktus pastebėjimus Bendrovės RAS aprašas buvo tikslinamas, ir buvo patvirtintas ESO generalinio direktoriaus 2021 m. sausio 15 d. sprendimu Nr. 1369.

Atsakant į Tarybos 2021 m. kovo 3 d. raštą Nr. R2-(E)-1762, 2021 m. balandžio 2 d. raštu Nr. 21KR-SD-4788 Tarybai buvo pateikta papildoma informacija, taip pat Bendrovė paprašė

Tarybos pateikti patvirtinimą, kad Taryba neturi pastabų Bendrovės RAS aprašui. 2021 m. balandžio mėn. vyko susitikimas su Tarybos nariais, taip pat 2021 m. balandžio 22 d. Taryba pateikė papildomų klausimų Bendrovei dėl RAS aprašo. Tikimasi, kad pateikus papildomus atsakymus, Bendrovės RAS aprašas bus suderintas su Taryba.

Ataskaitos už 2020 m. parengtos remiantis pateiktu Tarybai derinti RAS aprašu.

8.2. Operatorius užtikrina, kad pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius praėjusių finansinių metų finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvados, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus, būtų paskelbtos viešai Operatoriaus interneto svetainėje.

Remiantis LR energetikos įstatymo 16 str. nuostatomis, nepriklausoma audito įmonė kasmet atlieka ESO metinių finansinių ataskaitų auditą ir pateikia nepriklausomo auditoriaus išvadą apie jas. Audituotos ESO metinės finansinės ataskaitos skelbiamos viešai Bendrovės interneto puslapyje www.eso.lt.

8.3. Operatorius rengia reguliuojamos veiklos ataskaitas ir atlieka reguliuojamos veiklos ataskaitų patikrą (auditą) pagal Tarybos patvirtintą ar pratęstą galioti techninę užduotį dėl ataskaitų atitikties Tarybos patvirtintiems reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimams ir (ar) metodui, ir (ar) modeliui. Audito patikrintos reguliuojamosios veiklos ataskaitos ir reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ataskaita, išskyrus konfidencialią informaciją, yra viešos ir skelbiamos Operatoriaus interneto svetainėje.

Už 2020 metų ataskaitini laikotarpį nepriklausoma audito įmonė atlieka ESO vykdomos reguliuojamos veiklos ataskaitų patikrą pagal Tarybos patvirtintą techninę užduotį dėl ataskaitų atitikties reguliuojamą veiklą reglamentuojantiems teisės aktų reikalavimams ir pateikia nepriklausomo auditoriaus patikros ataskaitą ir (ar) išvadą.

9. ATITIKTIES PAREIGŪNAS (VADOVAS)

Siekiant Programos įgyvendinimo veiksmingumo, ESO vykdo Programos priežiūrą. Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu yra paskirtas atitikties pareigūnas (vadovas).

Atitikties pareigūno (vadovo) pagrindinės funkcijos:

- prižiūrėti Programos vykdymą ir įgyvendinimą;
- kaupti, analizuoti ir apibendrinti informaciją apie Programoje numatytų priemonių bei tikslų įgyvendinimą;
- reguliariai atlikti duomenų analizę ir vertinti rezultatus;
- diegti naujas tinklų (sistemų) naudotojų nediskriminavimą, Bendrovės nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo išvengimą užtikrinančias priemones;
- kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengti ir viešai paskelbti (kiek tai nėra susiję su konfidencialia ESO informacija ar dokumentais) ir Tarybai pateikti metinę Programos ataskaitą, kurioje nurodomos taikytos priemonės.

ESO Atitikties pareigūnas (vadovas), vykdydamas Programoje nurodytas atitikties pareigūno (vadovo) funkcijas, veikia nepriklausomai ir turi teisę naudotis visa jo funkcijoms vykdyti reikiama Bendrovės ir visų susijusių įmonių informacija.

ESO Atitikties pareigūno (vadovo) kontaktiniai duomenys skelbiami interneto svetainėje www.eso.lt.

Atitikties vadovė
Dangyra Valaikaitė
2021-04-30